

Ekonomski odnosi s tujino

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 3/2004

str. 6

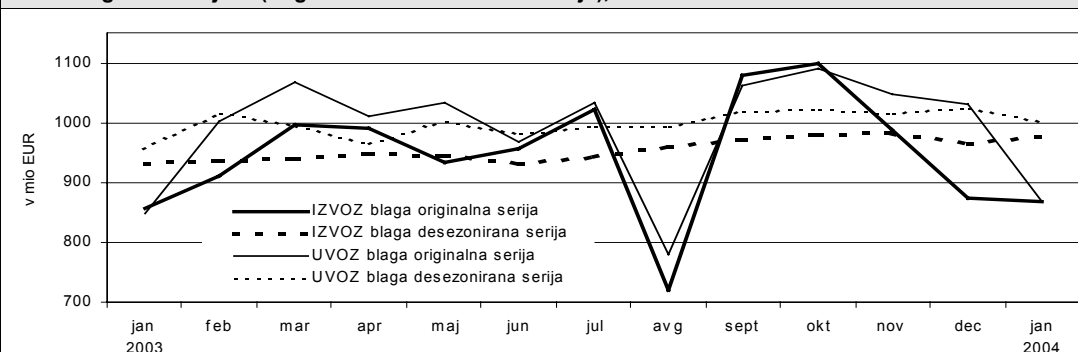
Plačilna bilanca Slovenije, januar 2004, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo ¹	Saldo, januar 2003
Tekoče transakcije	1,116.1	1,041.9	74.1	88.4
Blagovna menjava (FOB)	869.1	866.7	2.4	9.1
Storitve	170.2	123.5	46.7	52.5
Dohodki od dela in kapitala	47.8	26.4	21.3	17.6
Tekoči transferi	29.0	25.3	3.7	9.3
Kapitalski in finančni račun	107.0	-210.7	-103.6	-86.4
Kapitalski račun	1.0	0.0	1.0	-0.4
Kapitalski transferi	0.1	0.0	0.1	-0.4
Patenti, licence	0.9	0.0	0.9	0.0
Finančni račun	106.0	-210.7	-104.7	-86.0
Neposredne naložbe	28.4	-20.8	7.5	-73.1
Naložbe v vrednostne papirje	2.0	-30.2	-28.2	-9.9
Finančni derivativi	0.0	-0.2	-0.2	0.0
Ostale naložbe	75.6	-120.1	-44.4	13.1
Terjatve	17.5	-116.2	-98.7	-116.5
Obveznosti	58.1	-3.8	54.3	129.7
Mednarodne denarne rezerve	0.0	-39.4	-39.4	-16.1
Statistična napaka	29.5	0.0	29.5	-2.1

Vir podatkov: BS. Opomba: ¹negativni predznak v saldu pomeni presežek uvoza nad izvozom pri tekočih transakcijah ter povečanje imetij pri kapitalskih transakcijah in zunanji poziciji centralne banke.

Januarski obseg blagovne menjave je zaradi sezonskih vplivov med skromnejšimi v letu. **Blagovni izvoz** se je v primerjavi z decembrom lani nominalno znižal za 0.5%, medletno pa povečal za 1.5%. Podatki po skupinah držav pokažejo, da se je januarja na medletni ravni znižal blagovni izvoz v države EU, in sicer za 3.6%, kar je večinoma posledica znižanja izvoza v pet najpomembnejših evropskih trgovinskih partneric: Nemčijo, Italijo, Avstrijo, Francijo in Veliko Britanijo. Blagovni izvoz v omenjene države, kjer realiziramo 87% izvoza v EU, se je medletno znižal za 7.8%. Še večji padec izvoza v EU pa je ublažil močno povečan izvoz (v povprečju za 42%) v države, ki predstavljajo skromen delež izvoza (približno 1%; Belgija, Danska, Grčija, Irska, Portugalska, Španija, Švedska). Okrepil pa se je blagovni izvoz v države neevropske članice OECD, in sicer za 12% (v ZDA za 5.8%; izvoz električnih strojev in naprav se je medletno povečal kar za tretjino). Nadaljuje se tudi solidna rast blagovnega izvoza v države CEFTE in države nekdanje SZ. Zlasti močno se je povečal blagovni izvoz v Rusko federacijo (za 58.5%), kar je delno posledica nizke primerjalne osnove. V države nekdanje Jugoslavije je bil blagovni izvoz na medletni ravni večji za 4.5%, najbolj se je povečal izvoz na Hrvaško (za 9.5%). Po namenski strukturi izvoza se je medletno najbolj povečal izvoz proizvodov za vmesno porabo (za 2.5%) in izvoz proizvodov za investicije (za 1.9%). **Blagovni uvoz** je bil januarja v primerjavi z decembrom nižji za 16%, medletno pa se je povečal za 2.3%. Po namenski strukturi uvoza se je medletno najbolj povečal uvoz proizvodov za investicije (za 9.8%), sledi uvoz proizvodov za široko porabo (za 5.6%). Največ blaga smo uvozili iz Nemčije (18.7% celotnega uvoza), med najpomembnejšimi proizvodi pa so bili osebni avtomobili in druga osebna motorna vozila, zdravila za prodajo na drobno ter motorna vozila za prevoz blaga. **Presežek v tekočih transakcijah** se je večinoma oblikoval iz presežka blagovno-storitvene menjave, ki je januarska značilnost preteklih štirih let.

Januarja je **neto finančni odtok kapitala** brez mednarodnih denarnih rezerv znašal 65.1 mio EUR in je bil na podobni ravni kot januarja lani (69.9 mio EUR). Glavni viri pritoka kapitala so bili najeta posojila v tujini (51.9 mio EUR) in tuje neposredne naložbe (28.4 mio EUR). Gotovina in vloge domačih bank so se znižale za 52.7 mio EUR, kar je posledica nadaljnje devizne intervencije centralne banke (začasnega odkupa deviz). Neto pozicija vseh posojil (ne glede na kapitalsko povezanost) kaže povečanje zadolženosti za 20.8 mio EUR, večino povečanja pa je prispevalo neto zadolževanje domačih bank v tujini. Največji odtok kapitala pa so izkazovali kratkoročni komercialni krediti, v vrednosti 72.4 mio EUR; pri tem je bila pokritost izvoza s plačili 86.5-odstotna, pokritost uvoza pa 94.1-odstotna. Po podatkih BS so plačilni roki za terjatve (trimesečna drseča povprečja) januarja znašali 82 dni, plačilni roki za obveznosti pa v povprečju 57 dni. Drugi največji odtok kapitala je predstavljala tuja gotovina domačega prebivalstva (61.1 mio EUR); povečale pa so se tudi portfeljske naložbe v tujini (20.8 mio EUR). Konec januarja je **stanje mednarodnih denarnih rezerv** znašalo 6,936.5 mio EUR, **stanje deviznih rezerv poslovnih bank** pa 983.8 mio EUR. Mednarodne denarne rezerve so zadoščale za kritje 6.8-mesečnega uvoza blaga in storitev.

Graf: **Blagovna menjava (originalna in desezonirana serija), v mio EUR**

Vir podatkov: SURS, BS, preračun UMAR po metodi Tram o-Seats.